



Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

VI. Alberti Brandenburgici crudelitas, clades & mors, vt & Mauritij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Hassia Landgravius anteacto bello Maiestatem Tuam graviter offendit, & alios quoque in eandem culpam induxit, sic ut iure in eum vindicare possis, hoc et summopere dolet, eoque sicut ante promisit, tua voluntati totum se se permituit, nulla re excepta: ac simul per omnia sacra humiliter obtestatur, ut & pro tua clementia factum ignoras, & proscriptionis sententiam iuste in se latam absulas. & ditionem suam possidendum subditosque regendos ipsi permituit: pro quibus similiter, ut clementer eos in gratiam tuam recipere velis, deprecatur. Viciissim promisit dictus Landgravius, se Maiestatem Tuam semper tamquam supremum & unicè legium ab omnipotente Deo summo omnium Monarcha, sibi prepositum magistratum & dominum, omni honore, fide & obsequio proequutur, omniaque qua fidelis cliens debet, tam ad Tua Majestatis quam Imperii servitium, neque contrafacturum; banc denique sibi praeflitam gratiam summi beneficij loco habiturum, & cum suis omnia ea qua conditionibus cum ipso pactis continentur, fideliter impleturum.

V. Ad hæc Cæsar, ubi deliberasset, per unum ex Consiliarijs suis respondit: Et si gravissimam pœnam sit meritus, ut & publice constet, & ipse fateatur, se tamen pro sua benignitate & clementia, & quoniam Principes aliqui intercesserint, non recusare quin & a proscriptione liberetur. & neque supplicio quod sit commeritus, neq; carcere perpetuo, neq; bonis etiam multetur amplius quam sit in formula pacis definitum: ipsius etiam clientibus atque populo seigne scere, modopat̄a servent, & suum hoc tantum beneficium deinceps agnoscent.

Surgenti qui haec tenus genibus insederat, Landgravio Cæsar neque dextram porrexit, neque ultam benevolentia significacionem dedit. Actionis huius spectatores erant Maximilianus Ferdinandus F. Philibertus Sabaudus, Legatus Pontificis, Episcopi & Principes aliquot Germaniae, Bohemiae & Daniæ regum legati, tum ducēs ac præfeti militares complures: quibus omoibus intolitum fuit spectaculum. Principem tantæ quondam ferociæ, omnisque alieni imperij antea impatientem, nusc alienis genibus advolutum: adeoque alteram illam Aquilam ad supremum imperij culmen paulo ante subvolantem, iam humi videre deiecit. Eodem vespere Landgravio apud Ducem Albanum custodia ponitur, contra spem à Mauritio & Brandenburgico ipsi factam, qui fore dixerant, ut libertati testitueretur. Idem tamen, omnibus modis brevi se se effecturos utiliberetur, custodiam hanc ægerime ferenti promiserunt.

IV. At culpam sibi ipsi imputare debebat Land-

gravius, qui quam formulam transactionis sua ipse manu perfecipisset, non viderat, licet cautum esset ne perpetuo carcere detineretur, non tamen id obstat quod minus ad tempus ipsi poneretur custodia; eoque eius arbitrium penes illum fore in cuius manus se se tradebat. Quem errorum ipse postea agnovit, quum die quodam, traditis iam arcibus & tormentis cum omni apparatu, & centum quinquaginta persolutis, ex pacto, aureorum milibus, ex Albano, Cæsarem non nisi de perpetuo carcere ipsi cavilli dcente, quæsivit, (a) Equis tandem futurus esset captivitatis modus, aut quo temporis intervallo illa terminanda esset? Etiamque, retulit Albanus, per quatuordecim aut amplius annos. Cæsar se detineat, nihil tamen contra datam fidem fecerit. Sed & idem responsi Mauritio intercedenti a Cæsare datum est, nempe quod in virtute gratiam Landgravio faceret, perpetuum tantum carcere fuisse exceptum: ceterum custodiam hanc ad tempus, suo reservatam fuisse arbitrio. Sic alter ille federis Smalcaldicidux & præcipius belli auctor, sua imprudentia in custodiā incident: suoque exemplo docuit: per ea quibus sibi homines ad altiora gradum struunt, ad ima sapienti ac præcipitati. Secundū hæc facilia omnia Cæsari fuerunt: qui tormenta Protestantibus adempta, partim Mediolanum & Neapolim, partim in Hispaniam misit, partim per Belgiam tamquam partæ victoriae manubias & trophæa, distribuit. Deinde Mauritium Electorali dignitatibus ipso Saxone è fenestra ceremonias despicente, inaugurarit: Mauritius vero domum reversus, ejecto, monstrosa illa Lutheri creatura, Amsdorffio, Julium Pfugium in Namburgensem Episcopatum restituit. Atque hoc modo Protestantium, quibus certissimam Lutherus, paulo ante mortem, promiserat victoriam, ut ex Epistola eius ad Saxonem & Landgravium de Brunsuicensis captivitate apparet, tumor resedit. Vanitatis ille S. Brigitæ vaticinationes arguit, quum tamen ipsius predicationes multo vanissimæ comperta sint. Num ejus infelicitati defuit, quod tantarum turbarum auctorem, cruentum eorum, exitum, vincentem intueri atque experiri oportebat.

• 3 (*) 30

PRO:

a Sleid lib. 19.

Pp